

Operační program Spravedlivá transformace

Návrh tematické výzvy se zaměřením na intervenci:

„Posílení sociální stability regionu prostřednictvím podpory soudržnosti místních komunit“

(náhradní soft aktivity za POZATR)

Alokace výzvy: 400 mil. Kč

Tematická výzva: [Posílení sociální stability v Ústeckém kraji](#)

Ústecký kraj je region s nejvyšším počtem sociálně vyloučených lokalit v ČR, negativní dopady transformace kraje v důsledku útlumu těžby a hospodářské přeměny kraje mohou sociální problémy ještě více prohloubit.

Cílem výzvy je zmírnit negativní dopady transformace formou podpory intervencí zaměřené na posílení sociální stability v ÚK, zabránění předčasnému odchodu dětí ze vzdělávacího systému (v ÚK je nejvyšší počet žáků, kteří nedokončí ZŠ ani SŠ), prevence kriminality a drogové závislosti, vytváření motivačních programů trávení volného času a tím zmírnění sociálně patologických jevů v kraji.

Cíle dosáhneme pomocí vytvoření nových kapacit pro práci s touto cílovou skupinou, zejména terénní formou.

Cílové skupiny: děti a mládež z rodin ohrožených sociálním vyloučením

Integrované řešení:

Výzva (příp. několik dílčích výzev) je navržena jako soubor aktivit, které jsou vzájemně provázané, zajišťuje spolupráci a synergii jednotlivých nositelů projektu a partnerů. Na úrovni strategické, celokrajské je to role krajské samosprávy – Ústeckého kraje, jako garanta vzdělávacích a osvětových akcí pro všechny relevantní subjekty napříč celým Ústeckým krajem. Na místní úrovni je to pak role obcí a škol, neziskových organizací, organizací poskytující mimoškolní volnočasové a sportovní aktivity, které budou přímo pracovat s cílovou skupinou v území. Budou realizovat konkrétní aktivity pro posílení prevence sociálně patologických jevů, posílí se sociální práce s dětmi na školách, bude vyžadován koordinovaný přístup řešení problému.

3.

Výzva č. 1:

Rozvoj lidských zdrojů pro posílení sociální stability v Ústeckém kraji

Nositel projektu: **Ústecký kraj**

Doba realizace: 4 roky

Podporované aktivity:

- Vzdělávání managementu prevence sociálně patologických jevů včetně prevence kriminality a drogové závislosti, městských a obecních policíí a dalších odborníků v oblasti preventivních služeb práce s dětmi, mládeží a rodinami ohrožených sociálním vyloučením s primárním využitím stávajícího potenciálu preventistů a koordinátorů.
- Workshop pro pracovníky krajského úřadu a městských úřadů, pracovníků státní a městské policie, NNO, poskytovatelů volnočasových a sportovních aktivit na téma celokrajské strategie prevence sociálně patologických jevů, vzájemné předávání zkušeností a stanovení společného postupu ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování, motivace potenciálních žadatelů a jejich příprava na Výzvu.
- Podpora vzniku a chodu případových skupin zaměřených na práci s mládeží trávící svůj čas rizikovým způsobem.

Cílové skupiny:

- pracovníci samosprávy – kraj, města, obce
- preventisté a soc. pracovníci v ZŠ
- NNO - NZDM
- poskytovatelé vzdělávacích služeb z oblasti prevence kriminality
- neziskové organizace v oblasti adiktologie
- poskytovatelé mimoškolních volnočasových aktivit
- sportovní oddíly

Způsobilé výdaje: mzdové výdaje

nákup služeb (expertní služby, náklady na zajištění akcí)

Udržitelnost: pro výzvu není relevantní

Výzva č. 1 zajistí vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovníků pro aktivity realizované v rámci Výzvy č. 2. Vytvoří se tak komplexní systémové řešení, které zajistí terénní pracovníky (preventisty) pro práci s dětmi a rodinami v sociálně vyloučených lokalitách, vzdělávání těchto pracovníků, podporu komunitní činnosti v lokalitách - zapojení veřejnosti (rodin a dětí z těchto lokalit) do kulturních, sportovních a společenských aktivit, vytvářené a iniciované preventisty zapojených do projektů v rámci výzvy č. 2.

Výzva č. 2:

Podpora preventivních služeb pro předcházení sociálně patologických jevů

Nositel projektu: **obce v Ústeckém kraji, Ústecký kraj (aktivity č. 3 pro SŠ), MAS (aktivity č. 3 pro ZŠ) , ZŠ, SŠ (aktivita č. 3)**

Partneři: **základní školy, Agentura pro sociální začleňování, NNO, Česká unie sportu, sportovní kluby, DDM,....**

Cílová skupina: děti a mládež z rodin ohrožených sociálním vyloučením

Doba realizace: 4 roky

Podporované aktivity:

Aktivita č. 1:

Podpora preventivních služeb na školách proti rizikovým faktorům – PREVENTIVNÍ SLUŽBA, SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

Cílem aktivity je prevence konfliktů v prostorách školy a blízkém okolí. Podpora pedagogických pracovníků a žáků se sociálním znevýhodněním při jejich vzdělávání.

Je potřeba zajistit odbornou podporu pracovníka preventivní služby, zejména z pohledu řešení konfliktů, pravidelnou intervizi v kontaktu s výchovným poradcem školy, školním psychologem, popř. dalšími poradenskými pracovníky. Pracovník se může dostat do rizikových situací a bude muset velice dobře zvládat jejich řešení.

Náplní preventivní služby bude:

- Vyhodnocování a předcházení konfliktním situacím.
- Spolupráce s vedením školy na přípravě a realizaci programů prevence sociálně patologických jevů na škole.
- Motivační práce s mládeží ve volném čase v zařízeních školy – školní hřiště, tělocvičny a další prostory školy pro volnočasové aktivity.
- Spolupráce s NNO a dalšími organizacemi na síťování jejich činností.
- Podpora žáků se sociálním znevýhodněním.
- Spolupráce s rodinami žáků ohrožených školním neúspěchem, zapojení rodičů a NNO do činnosti školy.
- Komunikace se zákonnými zástupci žáků (řešení konfliktů, dodržování školní docházky, prevence a řešení pozdních příchodů, školní pomůcky, apod.).
- Pomoc při jednáních mezi školou a rodinou.
- Usnadnění spolupráce mezi školou a OSPOD / NNO / zařízeními sociálních služeb, zprostředkování doučování dětí.
- Koordinace s dalšími relevantními místními aktéry (Agentura pro sociální začleňování)

Způsobilé výdaje: mzdové náklady pracovníků

Pozn. Kvalifikační předpoklady sociálního pracovníka dle § 110 zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Aktivita č. 2:**Podpora volnočasových aktivit dětí a prevence konfliktů na veřejných prostranstvích v obci – PREVENTISTA pro děti a mládež, které tráví volný čas rizikovým způsobem**

Tato aktivita je stěžejní pro celý projekt s největším zapojením všech aktérů včetně rodičovské veřejnosti.

Cílem aktivity je eliminace sociálně patologických jevů, snížení kriminality a drogové závislosti. Současně je cílem zvýšení pocitu bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách.

Náplň činnosti:

Podpora prevence konfliktů na veřejných plochách, veřejných hřištích určených k trávení volného času v obcích, zapojení dětí a mládeže z rodin ohrožených sociálním vyloučením do pravidelné mimoškolní činnosti pod metodickým vedením terénních služeb na obcích v úzké spolupráci s NNO (NZDM nízkoprahové zařízení, které ve většině obcí se SVL funguje) a Českou unií sportu (sportovní oddíly aj.) s cílem zapojit účastníky do pravidelné smysluplné činnosti trávení volného času.

Příslušný pracovník zajistí ve veřejném prostoru dostatek motivačních programů (různé soutěže kulturní, sportovní, společenské apod.) i se zapojením rodičovské veřejnosti. Může se jednat i o aktivity zaměřené na rozvoj sociálních dovedností, jako je např. nenásilné řešení konfliktů. Je třeba začínat s aktivitami s nízkým prahem, aktivity atraktivní pro tuto CS, pod vedením zkušeného pracovníka, ideálně v jejich přirozeném prostředí. Je žádoucí i zapojování CS do plánování aktivit, podpora participace CS na provozu zařízení i na dění v obci. Při těchto aktivitách se může CS postupně profilovat a realizovat se pak v dalších nabídkách např. DDM, sportovních organizacích, NZDM apod.

Pracovník terénní služby příslušné obce bude rovněž vzdělán v oblasti prevence kriminality a dalších sociálně patologických jevů. Může se jednat o pracovníky již zapojené v prevenci kriminality, jako jsou APK, ale i MP nebo další zaměstnanci DDM, sportovní kluby, NNO apod.

Způsobilé výdaje:

- Mzdové náklady preventistů a jejich vybavení,
- pronájem,
- nákup vybavení, pomůcek, materiálu pro volnočasové activity.

Specifická podmínka: Projekt podaný do této výzvy musí obsahovat realizaci obou aktivit současně, tj. příjemce musí realizovat současně aktivitu č. 1 a aktivitu č. 2.

Aktivita č. 3:**Mimoškolní vícedenní preventivní pobyty pro žáky ZŠ a SŠ**

Výskyt projevů rizikového chování ve školním prostředí má nezřídka vazbu na nízký pocit sounáležitosti se školou (sense of belonging), na narušené vztahy, zátěžové situace, konflikty či absenci pocíťované sociální opory ve školním prostředí. Dlouhodobější a intenzivní podpora utváření otevřeného a bezpečného klimatu školy a školních tříd je jedním ze zásadních předpokladů pro úspěch preventivních aktivit v oblasti rizikového chování, ale také podpory well-beingu a duševního zdraví žáků.

Primární prevence rizikového chování je soubor jakýchkoli zdravotních, sociálních, výchovných či jiných intervencí a opatření směřujících k předcházení výskytu rizikového chování, zamezujících jeho další

3.

progresi, zmírňujících již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhajících řešit jeho důsledky. Pod pojmem rizikové chování rozumíme takové chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost.

Primární prevence rizikového chování, realizovaná na pobytech žáků, se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje následujících rizikových projevů v chování žáků:

- agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- záškoláctví
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- spektrum poruch příjmu potravy
- negativní působení sekt
- sexuální rizikové chování
- okruh problémů spojených se syndromem CAN

Cílem aktivity je vytvořit dostatečný prostor pro vícedenní, intenzivní preventivní působení na kolektiv žáků v neformálním mimoškolním prostředí, sekundárním cílem je díky intenzivnímu působení na kolektiv třídy vytvořit podmínky pro usnadnění a zvýraznění dopadu dalších aktivit realizovaných na poli primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví žáků.

Aktivity škol jsou cíleně směřovány k prokazatelně efektivní specifické primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neefektivní primární prevence. K rozpoznání a zajištění pomoci včasné intervence nebo krizové intervence zejména v případech traumatických zážitků – domácího násilí, šikanování, násilného chování, týrání a zneužívání dětí, ohrožování výchovy dítěte, experimentování s návykovými látkami (legální a nelegální návykové látky), rizikových stravovacích návyků vedoucích k poruchám příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie). V současné době se do popředí dostává téma dítěte v psychické krizi a žák s duševním onemocněním.

Obecné podmínky realizace aktivity:

- začlenění aktivit s náplní specifické primární prevence a podpory duševního zdraví s návazností na preventivní program školy
- pobyt se realizuje minimálně na 2 noci
- aktivita probíhá v mimoškolním prostředí
- aktivitu nelze realizovat distanční formou

Přípustné formy realizace aktivity

a) adaptační kurzy

Jedná se o pobyty zaměřené na vzájemné poznání se na fyzické i emocionální rovině, navázání pozitivních vztahů mezi žáky a posílení skupinové koheze školní třídy, s cílem vytvořit podmínky pro další práci se třídou jako sociální skupinou. Realizace adaptačních pobytů je spojena především s přechodem na vyšší stupeň vzdělávání, případně obecně na situace, kdy dochází k ustavení nových tříd či k výraznějším změnám ve složení školních tříd. Za důležitý faktor je považováno společné

3.

přespávání účastníků v místě konání kurzu, kdy spolu tráví ještě více času a poznávání je o to intenzivnější.

Sociální vztahy jsou podle mnoha autorů nejdůležitější aspekty lidského bytí. Člověk má jakožto sociální bytost sklon k vytváření skupin. V době dospívání vzrůstá význam vrstevnické skupiny, s níž se dospívající identifikuje, hledá zde emoční a sociální oporu, získává pocit samostatnosti, nachází uznání, pomáhá mu vyrovnat se s probíhajícími změnami uvědoměním si, že obdobnými změnami procházejí i jeho vrstevníci, slouží mu jako zdroj jistoty, nahrazuje závislost na podpoře dospělé autority. Vrstevnickou skupinou, ve které dospívající tráví velkou část svého času, je školní třída. V procesu socializace dospívajícího jedince má velký význam. Je to prostředí, ve kterém si žák může „natrénovat“ řešení mnoha sociálních situací a připravit se tak do budoucna na situace, které jej v souvislosti s určitou pozicí v pracovním kolektivu nevyhnutelně čekají.

Odlišnost školní třídy od ostatních vrstevnických skupin spočívá zejména v tom, že si ji jedinec sám nevybírá, je poměrně stabilní a uzavřenou skupinou, nelze ji snadno vyměnit, a pokud nevyhovuje, může být zdrojem velké psychické zátěže. Někteří dospívající mohou čelit výraznějším obtížím při budování nových interpersonálních vztahů, které jsou se změnou školní třídy spojené. Výzkumy zjistily vyšší míru napětí a stresu po celou dobu školní docházky u těch žáků, kterým se při přechodu např. na střední školu nepodařilo nalézt přátele, a zůstávali dlouhodobě v izolaci. Byla u nich patrná horší adaptace na nové prostředí a riziko zhoršení školních výsledků s rizikem předčasného odchodu ze vzdělávání.

Výzkumy ověřily, že adaptační kurzy mají zásadní význam pro vytváření sociálních vazeb v třídním kolektivu, že žáci, kteří se účastnili adaptačního kurzu, mají po jeho absolvování pocit, že jsou součástí větší skupiny, kde umí efektivně komunikovat i spolupracovat, pokud jde o větší kolektivní zájem.

Základními aktivitami by měly být takové činnosti, kdy bude pracovat celá třída společně, a to interaktivní formou. Na úvod jsou vhodné poznávací a seznamovací aktivitami. Následně je vhodné navázat aktivitami zaměřenými na schopnost spolupráce a kooperace, které prolínáme aktivitami upevňujícími správné vzorce chování, které směřují k minimalizaci vzniku nežádoucích jevů v třídním klimatu. Doporučena je účast celého třídního kolektivu.

Specifické podmínky realizace:

- účast externího odborného lektora pro všeobecnou primární prevenci, lektora adaptačních kurzů nebo školního metodika prevence
- účast třídního učitele nebo zástupce třídního učitele

b) intervenční pobyty

Intervenční pobyty jsou zaměřené na vytvoření podmínek pro realizaci intervence v kolektivech, v nichž lze identifikovat konflikty či jiné projevy narušených vztahů či výskytu projevů rizikového chování. Cíle a obsahová náplň pobytu vychází z identifikovaných obtíží a potřeb. Hlavním cílem je zastavit a zmírnit nevhodné projevy rizikového chování a zajistit bezpečné prostředí pro každého jednotlivce v třídním kolektivu. Jedná se o selektivní nebo indikovanou primární prevenci.

Intervence znamená v širším slova smyslu zákrok, zásah ve prospěch dané situace. Jedná se o práci se třídou, která je definována jako cílený, předem promyšlený zásah zaměřený na zmírnění tíživé situace, a to pomocí technik směřujících ke změně, řešení a nápravě. Jakákoliv intervence ve školní třídě je specializovaná činnost s vysokými nároky na ovlivňování vztahů, atmosféry a chování jedinců. Působení na kolektiv žáků a práce s třídní dynamikou je v případě intervence velice náročná. Proto je před samotným zahájením procesu intervence nutná pečlivá příprava a zajištění dostatku informací. Během

3.

pobytu nebo před ním je vhodné provést diagnostiku potíží v třídním kolektivu (např. sociometrické a socioklimatické dotazníkové šetření) a stanovit další postup práce se třídou.

Intervenční pobyty lze zvolit např. v případě, kdy jsou ve třídě problémy s kázní, žáci mají problematické vztahy mezi sebou, třída je roztříštěná na jednotlivce nebo skupinky, třída je složená ze zbytků více tříd, ve třídě jsou počáteční stádia šikany, ve třídě je potřeba obnovit zdravé normy chování po vyšetření šikany v pokročilejších stádiích, ve třídě jsou skupiny žáků ohrožené závislostním chováním, sebepoškozováním nebo jiným rizikovým chováním, třída je zasažená nějakou formou nesnášenlivosti.

Aktivity zvolené pro pobyt by měly napomáhat při diagnostice a řešení potíží v třídním kolektivu, zvyšovat pozitivní sociální klima v třídním kolektivu a přispět k rozvoji pozitivních vztahů mezi spolužáky, zvýšit kohezi třídy, rozvíjet psychosociální dovednosti žáků a studentů – schopnost navazovat přátelské vztahy s vrstevníky, efektivně s nimi komunikovat a spolupracovat, schopnost být citlivý k pocitům či potřebám druhých, předcházet výskytu šikany ve škole, případně přispět k jejímu efektivnímu řešení, předcházet rozvoji dalších forem rizikového chování, podporovat komunikaci mezi žáky a pedagogy.

Specifické podmínky realizace:

- účast externího odborného lektora pro selektivní nebo indikovanou primární prevenci
- účast třídního učitele, zástupce třídního učitele nebo školního metodika prevence

c) preventivní pobyty

Preventivní pobyty mají charakter vícedenní intenzivní projektové aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování či specifické podpory duševního zdraví žáků.

Preventivní pobyty směřují k vytváření dobrého klimatu ve třídě a skupině, mohou se zde realizovat programy pomáhající odolávat žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, osvojování a rozvoj sociálně emočních dovedností a kompetencí, konstruktivní zvládání konfliktů a zátěžových situací, odmítání legálních a nelegálních návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí a sebehodnocení, posilování odvahy, stanovování realistických cílů, zvládání úzkosti a stresu apod. Zároveň je vždy součástí náplně pobytu zařazena aktivita zaměřená na oblast specifické primární prevence a oblast duševního zdraví.

Za cíl si preventivní pobyty kladou osobnostní a sociální rozvoj jednotlivců, skupin a předcházení rozvoje rizikových projevů v chování žáků, čehož dosahují prostřednictvím promyšlené skladby programových bloků a připravené koncepce zpětného hodnocení s transferem do dalšího života.

Specifické podmínky realizace:

- účast externího odborného lektora pro všeobecnou primární prevenci nebo školního metodika prevence
- lektor pro programy duševního zdraví musí splňovat následující úroveň vzdělání – dokončené minimálně bakalářské studium, které je svým obsahem zaměřeno na práci s lidmi (např. pedagogiku, psychologii, zdravotnictví, sociální práci atp.).
- účast třídního učitele nebo zástupce třídního učitele

d) pobyty na podporu peer-aktivit

Jedná se o specifické vícedenní pobyty zaměřené na proškolení peerů působících ve školním prostředí, rozvoj jejich kompetencí pro realizaci peer-aktivit, sdílení zkušeností a konzultaci s odborníky.

3.

Proškolení peer aktivistů ve vybraných tématech specifické primární prevence, mediace, v rozšíření jejich kompetencí v oblasti efektivní komunikace, řešení sporů, týmové práce, lektorských dovedností a vedení skupiny.

Jednou z efektivních forem primární prevence na školách je využívání vrstevnických preventivních aktivit, jako je realizace preventivních peer programů. Peer programy jsou často a úspěšně využívány při prevenci rizikových jevů chování prostřednictvím předem připravených a odborně informovaných vrstevníků. Na pobytu by mělo dojít k proškolení vhodných kandidátů na realizaci preventivních peer aktivit a přípravě preventivních aktivit, které pak budou realizovat pro své vrstevníky.

Peer mediace ve škole je efektivní metodou, která přispívá ke zlepšení školního klimatu a pomáhá zmírňovat napětí ve školních kolektivech. Cílem peer mediace je přispět k řešení sporů ve školním prostředí prostřednictvím proškolených peer mediátorů. Přínosem peer mediace je, že se žáci učí slušné výměně názorů, diskuzi, učí se klást otázky a vnímat rozdílnost a pestrost komunity, ve které se pohybují. Peer mediace žáky učí mj. toleranci, trpělivosti, respektu, samostatnosti, spolupráci, kritickému myšlení i odpovědnosti. Na pobytu by mělo proběhnout proškolení/výcvik peer mediátorů.

Specifické podmínky realizace:

- účast externího odborného lektora s min. bakalářským vzděláním nebo proškoleného pedagogického pracovníka školy

Obecná ustanovení

Oprávnění žadatelé:

- Základní a střední školy uvedené v příloze č. XY
- Zřizovatelé škol, které jsou uvedeny v příloze č. XY
- MAS

Cílová skupina

- žáci základních a středních škol ohrožení rizikovými projevy chování
- žáci, u kterých se již vyskytují projevy některých forem rizikového chování

Pozn. pouze žáci základních a středních škol, které jsou uvedeny v příloze č. XY (*pozn. budou uvedeny konkrétní školy, které mají sídlo na území Základní a střední školy obce se SVL s indexem 12 – 30*)

Úhrada nákladů

- Úhrada identických nákladů na aktivity projektu z jiných dotačních titulů či operačních programů není povolena (OP JAK, Národní plán obnovy, dotační titul Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji, výzva Prevence pro krajské školy).
- Forma doložení: čestné prohlášení žadatele, že nečerpá a nenárokuje veřejné prostředky z jiných finančních nástrojů Evropské unie, národních programů či programů územní samosprávy, na způsobilé výdaje výše uvedeného projektu

Limity pro poskytnutí dotace u:

- lektorné pro všeobecnou prevenci max. xxx Kč/vyučovací hodina/osoba
- lektorné pro selektivní a indikovanou prevenci max. xxx Kč/vyučovací hodina/osoba
- dotace na náklady na pobyty max. xxx Kč / 1 osobu / 1 noc (bez dopravy)

3.

Způsobilé výdaje:

- osobní náklady (mzdy/ platy, zákonné odvody, ostatní osobní náklady – odměny z DPP, DPČ, příděly do FKSP)
- provozní náklady – materiál, služby a další náklady nezbytné pro poskytování služeb, které musejí být identifikovatelné, účetně evidované, ověřitelné, podložené originálními účetními doklady a uvedené v rozpočtu schválené žádosti

Nezpůsobilé výdaje:

- odpisy majetku
- náklady na reprezentaci (tj. na občerstvení, pohoštění, dary a obdobná plnění),
- odměny členů statutárních orgánů právnických osob nesouvisející s realizací projektu,
- náhrady mzdy za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti
- provedení účetního auditu
- tvorbu kapitálového jmění (zisku)
- jednorázové akce (přednášky, besedy)
- multimediální projekce pro skupiny větší než 30 účastníků, jednorázové, bez evaluace, bez interaktivních prvků
- sportovní, kulturní a volnočasové aktivity, zátěžové výjezdy (jednorázové aktivity bez vazby na další kontinuální práci s cílovou skupinou), neefektivní prevence jako je pouhé poskytování zdravotních či jiných typů informací o daném typu rizikového chování
- testování přítomnosti drog u žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, rekondiční a rekreační pobyty a vybavení na ně,
- DPH, o jejíž vrácení je možné právoplatně žádat
- daně, pokuty a sankce
- úhrada nákladů na zdravotní péči o klienty projektu, pokud je hrazena podle zákona o veřejném zdravotním pojištění; není-li na tuto péči uzavřena smlouva s veřejnou zdravotní pojišťovnou, je žadatel povinen tuto skutečnost uvést a zdůvodnit
- pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku (investiční náklady)
- nspecifikované výdaje (tj. výdaje podrobně nerozepsané, nepopsané v žádosti a výdaje, které nelze účetně doložit)

V rámci Výzvy č. 2 budou probíhat průběžně setkávání pracovníků preventivních služeb zahrnutých do výše uvedených aktivit za účelem vzájemné informovanosti o průběhu plnění cílů dílčích aktivit a konzultací konkrétních problémů za účelem vzájemného sdílení a stanovení optimálních postupů v duchu Výzvy č. 2 a to ve spolupráci se zástupci kraje, Agentury pro sociální začleňování, obcí a dalších zúčastněných subjektů na Výzvě 2.

Obce, jako žadatel a příjemce dotace, mohou pověřit koordinací dílčích aktivit ve Výzvě 2 své příspěvkové organizace.